

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 15.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411867980800/facsimile.pdf> (tilgået 19. juni 2021)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

engang skulde i en latinsk Skole. — At han ikke tog fejl, skal det følgende vise. — Dog skjønt selv temmelig ivrig Orthodox, var dog Toleranse et Hovedtræk i hans Karakter. »Jeg har selv tvivlet«, sagde han ofte, »derfor ynker Jeg og ikke hader de Tvivlende«. Hverken skyede han selv kjætterske Skrifter som Pest, ei heller — som var endnu mere underlig — skjulte han dem for Frederik. — Nei langt fra; han var i et Læseselskab, og alt, hvad der kom, havde F: Lov at læse. — Takket være han derfor! — Her saades egentlig Spiren til den aldrig før med hans Sjelekræfter eller ham dænde Lyst til Videnskaber. — Han beundrede Forfatterne til alt det vittige, som da — i Skrivefrihedens gyldne Alder — fremkom: — Skriver af en Heiberg, en Rahbek, en M. C. Bruun, hvis Aristokraternes Katekismus han meget yndede, saa vidt den var politisk, — T. C. Bruuns Særsyn, og hvad alle de Sjenier og Sjeniprodukter hede, Dannemark brammede med fra 93 til 98. — Stræng Orthodox forblev imidlertid Frederik stedse, først fordi hans Dømmekraft endnu laae i Dvale, siden fordi han tidlig gjordes opmærksom paa, at Mysterierne ei vare Gjenstænder for vor Viden, men Tro. — Han fandt det saa naturligt at tro Gud, saa skammeligt at tvivle om, hvad han, som Vi skyldte alt, havde sagt os som Sandhed, at han ivrig harmedes over Neologernes¹ vantro Bestræbelser, lovede ved sig selv engang at vordre en af Troens raskstridende Kjæmper, og øvede sig allerede. — Saaledes erindrer han sig, efter Læsningen af Bruuns Særsyn², at have begyndt noget, der gik paa Rim — thi Rimer var han tidlig, dog uden at lade noget Menneskes Øie skue sine Produkter, — som skulde være *ad modum*³ det nys læste og snærte Naturalisterne. — Her er en ordret Prøve:

Jeg har seet Fornuftens Helte
Troppeviis at strømme frem
Orthodoxien at omvelte,
Dertil har De udrustet dem.

Jeg har seet en Mørkheds Engel
Horbo⁴ Som en Lysets voxer frem
Paa Pseudodoxiens Stengel,
Af ham har de hovmodet dem.

¹ d. dem, der bylder de nye Anskuelser. ² d. T. C. Bruuns Særsynet (1787). ³ d. af samme Slags som. ⁴ d. Otte Horrelow, Udgiver af *Jesus og Fornuften*.